

LƯỢC SỬ THẾ GIỚI BẰNG TRANH

Phong trào đấu tranh
giành độc lập dân tộc

15

Chủ biên: Li Zheng - Người dịch: Thanh Uyên



Dành cho lứa tuổi 9+

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG

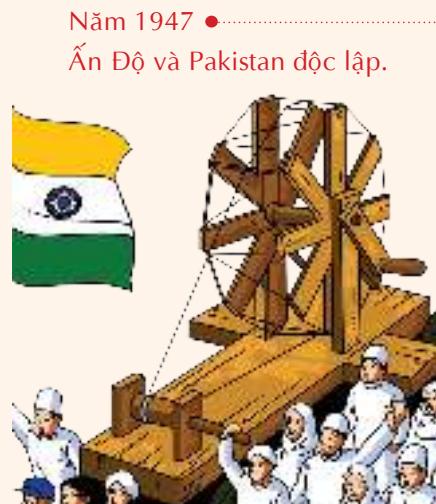


Trang 1:

Chương 1: Mahatma Gandhi và phong trào độc lập của Ấn Độ

Năm 1877
Đế quốc Ấn Độ được thành lập.
Nữ vương Victoria của Anh trở thành Nữ hoàng Ấn Độ.

MỤC LỤC



Trang 11:

Niên biểu sự kiện lịch sử

Trang 02: *Mahatma Gandhi*
Trang 20: *Gandhi trả về Ấn Độ*
Trang 28: *Phong trào đấu tranh giành độc lập bùng nổ*

Năm 1905
Toàn quyền Ấn Độ thuộc Anh công bố lệnh chia cắt bang Bengal, đảng Quốc Đại phản đối. Phong trào chống Anh bắt đầu.

•
Năm 1913
Chính phủ Nam Phi chấp nhận xóa bỏ sự kì thị đối với người Ấn Độ.

Năm 1947 •

Ấn Độ và Pakistan độc lập.

Trang 53:

Chương 2: Thổ Nhĩ Kỳ độc lập

Năm 1920
Trong đại hội Nghị viện Đại Quốc dân, Mustafa Kemal được bầu làm Chủ tịch kiêm Tổng tham mưu trưởng quân đội.

Năm 1921 •
Nghị viện Đại Quốc dân Thổ Nhĩ Kỳ ban bố Luật Giáo dục thống nhất.



Trang 54: Cải cách Atatürk

Năm 1927
Tướng Moncada của đảng Tự do của Nicaragua ký Điều ước Espino Negro với Hoa Kỳ. Sandino lãnh đạo lực lượng du kích bắt đầu kháng chiến chống Mỹ.

Trang 71:

Chương 3: Cuộc đấu tranh của nhân dân Ai Cập và Nicaragua



Trang 72: Ai Cập và phong trào Wafd

Trang 87: Chiến tranh du kích Sandino



phương thức khởi nghĩa vũ trang lật đổ ách thống trị của triều Mân Thanh, thành lập Trung Hoa Dân Quốc. Con đường mà Sukarno của Indonesia lựa chọn lại là cân bằng và thúc đẩy hợp tác lực lượng các phe phái với nhau, duy trì chủ nghĩa dân tộc mang tính tổng hợp. Châu Mỹ Latinh khi ấy cũng không còn là vai phụ trong lịch sử thế giới. Chủ nghĩa dân tộc của châu Mỹ Latinh chia ra một nhánh chủ trương dùng phương thức đấu tranh vũ trang như Antônio de Campos của Brazil và Augusto César Sandino của Nicaragua, một nhánh khác lại vận dụng hình thức dân chủ hóa chính trị dần dần từng bước, đại biểu là Lázaro Cárdenas của Mexico và Jorge Eliécer Gaitán của Colombia.

Các hình thức đấu tranh đa dạng khiến kết quả mà các khu vực đạt được ở thời kì này cũng khác nhau: Thổ Nhĩ Kỳ thực hiện được phần lớn mục tiêu, Trung Quốc, Ấn Độ, Ai Cập giành được thành công ở mức nhất định, nhưng cuộc khởi nghĩa của các bộ lạc Berber ở khu vực núi Rif, Maroc ở Bắc Phi lại thất bại nặng nề.

Trong cuốn sách này, chúng ta sẽ cùng tìm hiểu cụ thể về giai đoạn lịch sử đó.

Chương 1: Mahatma Gandhi và cuộc đấu tranh giành độc lập của Ấn Độ

Nội dung chính:

Mahatma* Gandhi

Sinh năm 1869, Mahatma Gandhi là lãnh tụ của đảng Quốc Đại Ấn Độ. Ông là người lãnh đạo phong trào đấu tranh giải phóng dân tộc Ấn Độ, đồng thời cũng khởi xướng phong trào bất hợp tác phi bạo lực.

Gandhi trở về Ấn Độ

Do khởi xướng hoạt động chống kì thị tại Nam Phi, khi trở về Ấn Độ, Gandhi đã trở thành nhân vật huyền thoại. Vị anh hùng này tiếp tục lãnh đạo nhân dân Ấn Độ tiến hành cuộc đấu tranh trường kì với thực dân Anh.

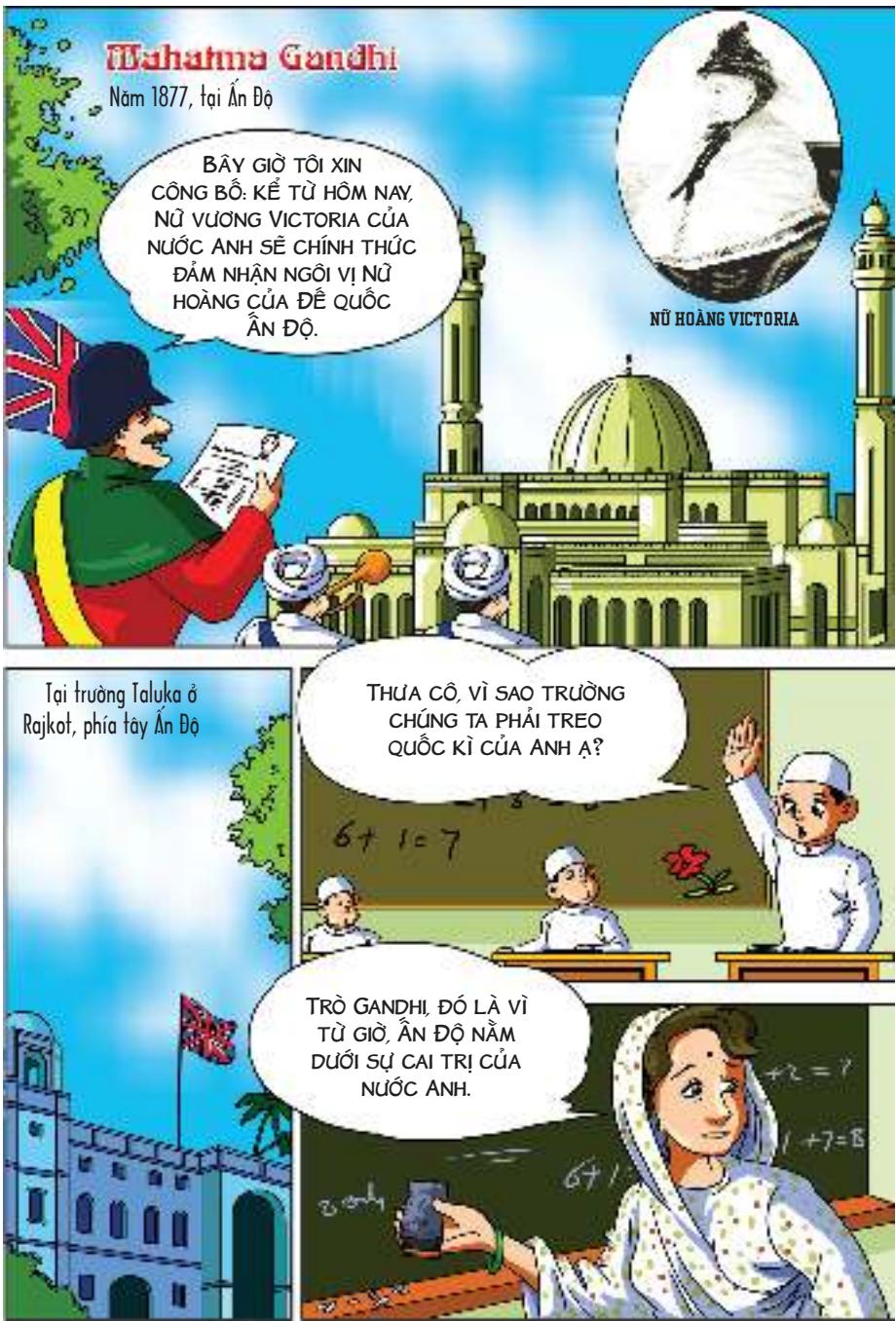
Phong trào đấu tranh giành độc lập bùng nổ

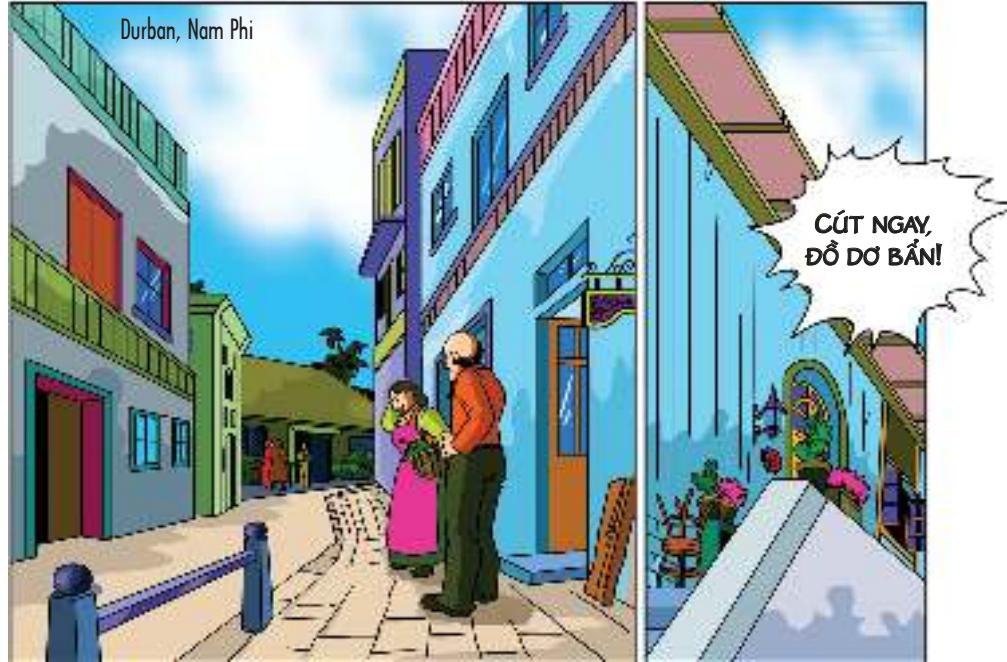
Mahatma Gandhi lãnh đạo nhân dân Ấn Độ tiến hành các phong trào tuyệt thực, tẩy chay hàng hóa Anh, Tuần hành Muối, chống thu thuế v.v... thể hiện quyết tâm kiên định và sức mạnh to lớn trong cuộc đấu tranh giành độc lập từ tay thực dân.



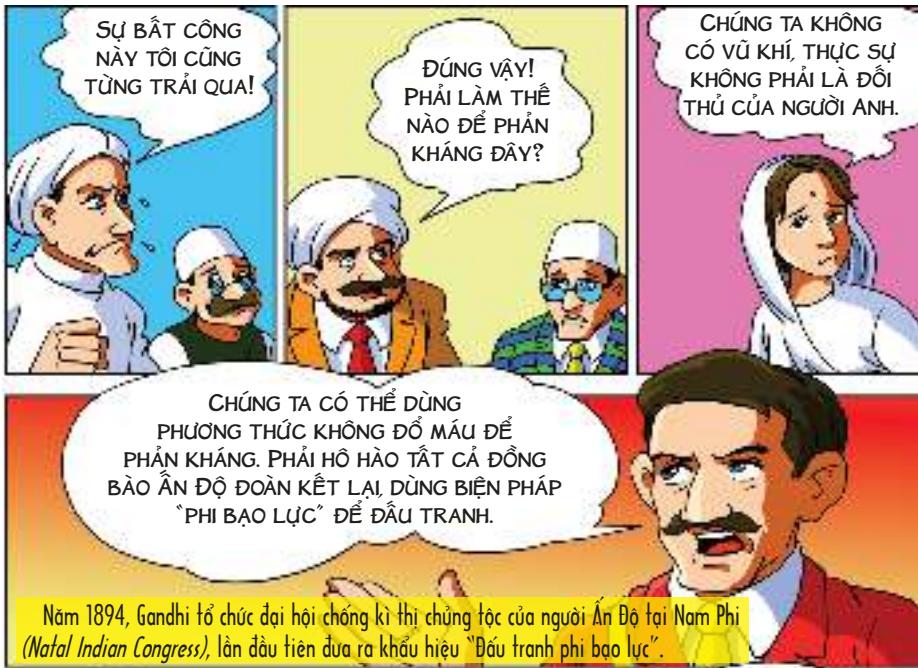
(*) Mahatma nghĩa là linh hồn vĩ đại.





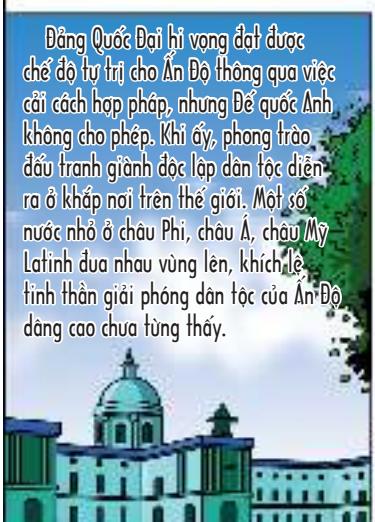
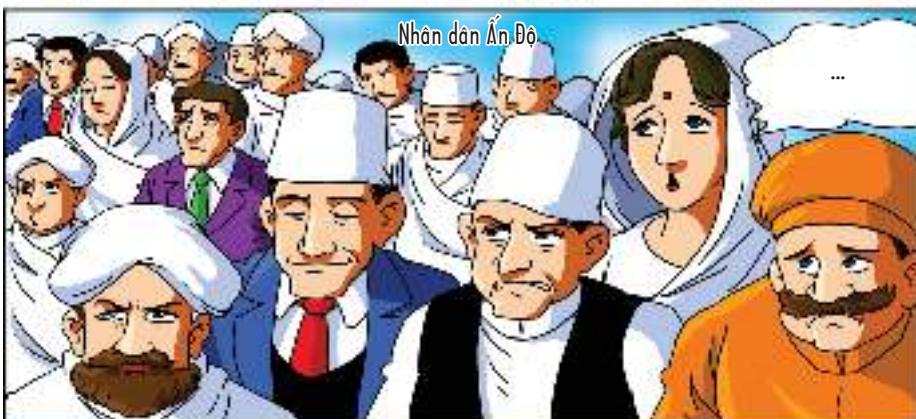






Năm 1894, Gandhi tổ chức đại hội chống kì thi chủng tộc của người Ấn Độ tại Nam Phi (*Natal Indian Congress*), lần đầu tiên đưa ra khẩu hiệu "Đầu tranh phi bạo lực".





Năm 1905, Toàn quyền Ấn Độ tuyên bố chia đôi tỉnh Bengal, khiến cho lực lượng của phong trào đấu tranh giành độc lập dân tộc cũng bị chia rẽ.



THỰC DÂN ANH CHIA CẮT BANG BENGAL

Bang Bengal ở phía đông bắc Ấn Độ là nơi có phong trào dân tộc vô cùng mạnh mẽ. Giữa hai tôn giáo chủ đạo tại đây, đạo Hindu và đạo Hồi, vẫn tồn tại sự chia rẽ. Muốn sự bất đồng giữa các tôn giáo của hai vùng dân cư đông và tây, chính quyền thực dân Anh chia bang Bengal ra nhằm làm tan rã lực lượng chống đối của phong trào dân tộc Ấn Độ.

